

Kronika Obce Štôla za rok 2010

Úvod

Aj napriek tomu, že i v tomto roku obec pociťovala negatívny dopad hospodárskej krízy a to znížením dotácií zo ŠR, práce na zveľadovaní obce sa nezastavili. Podarilo sa vymeniť okná na budove obecného úradu a vyasfaltovať cestu k cintorínom. Z fondov Európskej únie sme získali finančné prostriedky na dobudovanie infraštruktúry odpadového hospodárstva, čo zahŕňalo nákup traktora, drviča a kompostérov pre obyvateľov.

Samospráva obce

V priebehu roka sa obecné zastupiteľstvo zišlo sedemkrát. Na svojich zasadnutiach poslanci riešili plnenie rozpočtu, schválili 5 rozpočtových opatrení. Celkové príjmy boli 190 530 €. Hlavným zdrojom príjmu sú dane z príjmov fyzických a právnických osôb, ktoré v tomto roku činili 63 824 €, čo je o 21 690 € menej ako v minulom roku. Nižšie príjmy boli z dôvodu úsporných opatrení vlády. Ďalším príjmom je daň z nehnuteľností tento rok vo výške 20 946 €, čo je mierny nárast oproti minulému roku a to v položke stavebné pozemky. Príjem za daň z ubytovania 2 489 € bol nižší o 531 € z dôvodu slabšej zimnej sezóny.

Výdavky celkom boli 188 914 €. Okrem bežných výdavkov na chod obce vo výške 120 313 € boli použité finančné prostriedky na výmenu okien na obecnom úrade vo výške 4 721 €. Práce previedla firma Fenestra.sk v prvý októbrový týždeň. Vyasfaltovanie cesty na cintorín koncom novembra stálo 22 334 € a prerobenie skladu náradia na garáž pre traktor vo vlastnej réžii pracovníkmi na aktivačnú činnosť stálo 1478 €.

Obec predložila v roku 2009 žiadosť na napeňažný finančný príspevok v rámci Operačného programu Životné prostredie, podpora aktivít v oblasti separovaného zberu a zhodnocovanie odpadov pod názvom projektu „Dobudovanie infraštruktúry odpadového hospodárstva v Obci Štôla.“ Ministerstvo pôdohospodárstva, životného prostredia a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky, sekcie enviromentálnych programov a projektov, Odbor Riadenia Implementácie Projektov v Bratislave náš projekt schválilo a tak sa mohlo uskutočniť výberové konanie, ktoré vyhrala firma Polynova z Kvetoslavova, od ktorej bol zakúpený traktor zn. Lamborginy s vlečkou a drvič v hodnote 36 917 €. Z obecného rozpočtu sme prispeli 5% čo činí 1 846 €. V rámci tohto projektu boli zakúpené i kompostéry v hodnote 6 709 €.

Počas druhého októbrového víkendu sa dobrovoľníci Priateľov Zeme – SPZ stretli v našej obci, aby pomohli miestnym obyvateľom a naučili ich správne kompostovať biologický odpad zo záhrad a z kuchyne a aktívne sa zapojiť do separovaného zberu v obci. Správa ako pomáhali Priatelia Zeme v Štôle kompostovať bola uverejnená v týždenníku Obecné noviny, ročník XX/číslo 45 zo dňa 9. novembra 2010. Obyvatelia dostali bezplatne nové plastové 470 l kompostéry aj s príručkou z dielne Priateľov Zeme – PSZ ako kompostovať.

Na žiadosť Podtatranskej knižnice v Poprade OZ odsúhlasilo dotáciu vo výške 50 € na vydanie publikácie o živote a tvorbe nášho spisovateľa MUDr. Antona Rákaya pri príležitosti jeho životného jubilea. Dve publikácie dostala obecná knižnica darom.

Štátna správa

V sobotu 12. júna 2010 sa konali voľby do Národnej rady Slovenskej republiky. Voliči si mohli vybrať z 18 strán, politických hnutí alebo koalícií. Aj tentoraz naši občania pristupovali k tomuto aktu zodpovedne. Účasť bola na 63,7 %. Zvítazila strana Smer - sociálna demokracia s počtom 81 hlasov, Slovenská demokratická a kresťanská únia – Demokratická strana získala 63 hlasov, Sloboda a Solidarita – 47 hlasov, Kresťanskodemokratické hnutie – 19 hlasov, Slovenská národná strana a Európska demokratická strana získali 8 hlasov, Strana demokratickej ľavice získala 6 hlasov. Únia – Strana pre Slovensko, MOST-HÍD a Ľudová strana – Hnutie za demokratické Slovensko získali po 5 hlasov, Ľudová strana Naše Slovensko získala 4 hlasy a Komunistická strana Slovenska získala 3 hlasy. Ani jeden hlas nezískali Strana rómskej koalície – SRK, Paliho Kapurková, veselá politická strana, Strana maďarskej koalície, NOVÁ DEMOKRACIA, Združenie robotníkov Slovenska a AZEN – Aliancia za Európu národov. V rámci celého Slovenska bola účasť na voľbách 58,83 %. Tentoraz mohli voliť občania žijúci v zahraničí poštou, túto možnosť využilo 5 861 občanov. Do parlamentu si zo strany SMER zasadne 62 poslancov, z SDKÚ-DS 28 poslancov, zo strany Sloboda a Solidarita 22 poslancov, z KDH 15 poslancov, MOST-HÍD 14 poslancov, a zo SNS 9 poslancov. Spolu 150 poslancov.

Strana SAS iniciovala vypísanie referenda petíciou, ktorú podpísalo 401 126 občanov. Na základe tejto petície prezident Ivan Gašparovič vyhlásil referendum na 18.9.2010. V tomto referende sa mohli občania vyjadriť k 6 otázkam:

- plateniu koncesionárskych poplatkov (za služby verejnosti poskytované STV a Slovenským rozhlasom
- zrušeniu imunity poslancov NR SR za priestupky podľa zákona o priestupkoch
- zníženiu počtu poslancov NR SR na 100 od budúceho volebného obdobia
- k cenám motorových vozidiel pre orgány verejnej moci (do 40 tisíc eur)
- voľbe poslancov do NR cez internet
- vyňatiu osôb poverených výkonom verejnej moci z možnosti uplatniť právo na odpoveď podľa tlačového zákona.

V našej obci sa referenda zúčastnilo 134 občanov t.j. 33 %. V rámci celého Slovenska bola účasť voličov na 22,84 %. Keďže sa referenda nezúčastnilo viac ako 50 % zapísaných voličov, referendum bolo neplatné.

Voľby do obecného zastupiteľstva a na starostu obce sa konali v sobotu 27. novembra. V obci bol vytvorený jeden volebný obvod, kde okrsková volebná komisia plnila i funkciu miestnej volebnej komisie. Na svojom prvom zasadnutí si miestna volebná komisia dohodou zvolila za predsedu p. Stanislavu Rzeźniczakovú, za podpredsedu p. Agnesu Švarcovú a preskúmala podané kandidátne listiny a zaregistrovala 1 kandidáta na post starostu a 7 kandidátov na post poslancu do obecného zastupiteľstva.

V zmysle uznesenia OZ č.28/2010/C/2 sa volilo do obecného zastupiteľstva 5 poslancov. Zo 404 zapísaných voličov sa volieb zúčastnilo 146 to je 36 %, čo je doteraz najnižšia účasť na voľbách starostu a obecného zastupiteľstva v Štôle.

Za starostu obce bol zvolený p. Martina Hajko, 39-ročný obchodný zástupca, Strana demokratickej ľavice získaním 107 platných hlasov.

Za poslancov OZ boli zvolení:

1. Martin Jackovič, 39-ročný obchodný zástupca, nezávislý kandidát počtom 108 hlasov
2. Vladimír Mierka, 40-ročný strojník LD, nezávislý kandidát počtom 102 hlasov
3. Peter Pastrnák, 34-ročný zdravotný záchranár, Strana demokratickej ľavice počtom 97 hlasov
4. Róbert Javorský, 41-ročný strážca ochrany prírody, Strana demokratickej ľavice, počtom 80 hlasov
5. Marián Handzuš, 20-ročný študent, Sloboda a Solidarita počtom 77 hlasov.

Za náhradníkov do obecného zastupiteľstva boli zvolení:

1. Rudlof Scholtz, 42-ročný referent, Strana demokratickej ľavice počtom 75 hlasov
2. Vladimír Pastrnák, 32-ročný, nezamestnaný, nezávislý kandidát počtom 38 hlasov

Podnikateľské aktivity

V tomto roku nedošlo k žiadnym zmenám v tejto oblasti.

Výstavba v obci

Firma Kimchansky Development skolaudovala druhú časť apartmánových bytov Slovenka objekt „A“, kde je 19 bytov. Ing. Bálint započal s výstavbou bungalovu v časti obce nad Slovenkou. Marián Kurpaš začal na jar s výstavbou rodinného domu na pozemku zbúraného starého domu s.č. 14, v ktorom kedysi bývali jeho starí rodičia Fáberovi. Ing. Bendžala skolaudoval rodinný dom s.č. 1005, v ktorom už býva.

Kultúra a šport

Nezávislá organizácia Život bez závislosti so sídlom na Jahodnej 5, v Poprade Veľkej, zorganizovala s podporou Fondu T-Mobile Slovensko, a.s. a Nadácie Pontis pod názvom „Začnem od seba“ v priestoroch obecného úradu v sobotu 10. apríla akciu pre deti, kde si formou zážitkových aktivít prehľbovali poznatky o látkových a nelátkových závislostiach. Učili sa komunikovať so svojimi rovesníkmi o problematike závislosti. Tejto akcie sa zúčastnilo 19 detí. Koordinátorkou projektu je Jana Jurčová s.č. 71.

Poslednú aprílovú sobotu sa v Galante uskutočnil 13. ročník podujatia Galantský Karate Cup 2010, na ktorom sa predstavilo 250 štartujúcich zo štyroch štátov Európy, Na súťaži sa zúčastnil aj Tomáš Hromádka, s.č. 147, ktorý v súťaži mladších žiakov do 32 kg získal bronz. /uverejnené v Podtatranských novinách 4. mája 2010, č. 19, ročník LI/.

V sobotu 5. júna pripravila kultúrna komisia pre deti Deň plný zábavy a hier. Za sprievodného slova predsedu kultúrnej komisie Emila Lásku a hudobného doprovodu diskdžokeja Raša Zbella si deti zmerali sily v rôznych disciplínach (nosenie vajička na lyžici, skákanie vo vreci, preťahovanie lanom, hod granátom, hádzanie krúžkov na palicu, balonbal – prehadzovanie balónov naplnených vodou cez volejbalovú sieť pomocou obrusov, hádzanie loptičky do tigrovej tlamy, pukanie balónov a jedenie moravských koláčov bohato postriekaných šľahačkou). Za absolvovanie všetkých súťaží dostali pišťalku a JOJO s logom našej obce a reflexnú pásku. O doplnenie kalórii (párok v rožku) a správny pitný režim (kofola) sa v bufete postarali starosta – Štefan Rusnák a členovia kultúrnej komisie Rudolf

Scholtz a Peter Pastrnák. Počasie im prišlo a tak sa deti do sýtosti vyšantili. Na záver ich čakalo prekvapenie – jazda na koni, ktoré pripravila džokejka Michaela Hajková na koni Monty. Náklady na občerstvenie, ceny a pomocný materiál činili 190 €.

Všetkých školákov milo prekvapil prenajímateľ JF Club cafe restaurant Jozef Kantor, ktorý pri príležitosti ukončenia školského roku 2009/2010 a 1. výročia otvorenia JF Club cafe restaurant pozval všetky školopovinné deti na zmrzlinový pohár. Za pohár deti zaplatili preukázaním vysvedčenia.

V dňoch 5. až 9. júla sa konal už 11. ročník denného anglického kresťanského tábora, ktorý organizuje Bratská jednota baptistov Štôla - Mengusovce v spolupráci s Obcou Štôla. Príprava tábora sa začína niekoľko mesiacov vopred. Tento rok organizátorov zaskočila správa, že americký tím nebude môcť prísť v plnom počte, ale prídu len 2 dievčatá. Našťastie sa našli ochotní ľudia, najmä z radu amerických misionárov, ktorí žijú na Slovensku a prišli pomôcť s učením anglického jazyka ale aj pri ostatných aktivitách. Program ostal nezmenený dopoludnia piesne, biblické príbehy výučba anglického jazyka a poobede šport, zvonkohra, bábkové predstavenie, alebo ručné práce. Témou tohtoročného tábora boli ovečky – príbeh prvej ovečky zo stáda pastiera Ábela, príbeh ovečiek zo stáda Dávida, príbeh ovečiek z Betlehema, príbeh jednej stratenej ovečky zo sto a nakoniec príbeh Božieho baránka. Na záver deti ukázali svojim rodičom a priateľom čo sa za týždeň naučili. Odmenou im bol guláš a opekanie špekáčikov. Tábor sa celkom zúčastnilo 65 detí zo Štôly, Batizoviec, Vyšných Hágov, Nového Smokovca, Popradu, Mengusoviec, Svitú, Hôrky, Smižian, Ružomberka a Levoče. Účasť zo širokého okolia svedčí, že tábor má dobré meno.

Začiatok decembra patrí Mikulášovi. Pri rozsvietenom stromčeku pred obecným úradom rozdal sladké balíčky 66 deťom zo Štôly, ktoré popreháňal čert.

Neodmysliteľnou súčasťou kultúry je obecná knižnica. Má bohatý knižný fond rôznych žánrov, spolu 3 043 kníh. Tieto sú systematicky uložené podľa tematických skupín. Čitatelia majú k dispozícii i 2 počítače s prístupom na internet bezplatne. Knižnica je otvorená v utorok od 16.00 do 18.00 hod. V tomto roku bolo prihlásených 51 čitateľov, ktorí si vypožičali 945 kníh. Knižnicu navštevujú prevažne školopovinné deti. Na obnovu knižného fondu bolo z rozpočtu vyčerpaných 33 €.

V rámci akcie „Marec mesiac knihy“ knižnicu navštívili deti z materskej školy vo Vyšných Hágoch, ktorú navštevujú i deti z našej obce. Po úvodnom oboznámení sa o správaní v knižnici a možnosti požičať si knihu im knihovníčka Viera Valeková prečítala rozprávku z knihy nášho spisovateľa Antona Rákaya Rozprávky z lesa. Potom si deti poprezerali rozprávkové knižky a na záver zarecitovali básničky a zaspievali pesničky o jari.

Jubilanti

Prvým jubilantom v tomto roku bol 80-tnik Andrej Popovec, MUDr. Anton Rákay oslávil v máji 85. narodeniny. Najstarší obyvateľ Ján Kuzmík sa 21. augusta dožil krásnych 101 rokov. V novembri oslávil 80-tiny Ján Valek s.č. 61 a MUDr. Milan Jurikovič s.č. 39 a v decembri i Barbora Macková. Záznam o osobnej gratulácii zástupcov obce jubilantom sa vedie v pamätnej knihe.

Cirkevný život

V piatok 11. júna 2010 sa v miestnom evanjelickom kostole rozozvučala svadobná pieseň. Manželstvo uzavreli Stanislava Pastrnáková zo Štôly a Grzegorz Krzystof Rzezniczak z Bielsko Bialej

(Poľsko). Slávnostný obrad sobáša previedla p. farárka tunajšieho evanjelického zboru a.v. Lenka Janotková.

Pod mottom „Pamiatka tých nech vzácna je, ktorých práca a kropaje, nám stan ten vydobyli i nás tak spas! Prived' k sebe, kde velebe Tvojej v druží cirkev svätých zbožne slúži!“ sa v nedeľu 24. októbra pri príležitosti 140. výročia Pamiatky posvätenia chrámu Božieho v Štôle uskutočnili slávnostné služby Božie. Pozvanie na oslavu tohto výročia prijali p. farári Ivan Tóth, ktorý bol zborovým farárom v období rokov 1958 – 1972, Ján Pavlovič, ktorý pôsobil v rokoch 1972 -1980, prvá farárka Darina Basariková, ktorá pôsobila celých 20 rokov a súčasná farárka Lenka Janotková. V rokoch 2001 – 2004 bola farárkou Ľubomíra Mervartová, ktorá sa však pre nemoc ospravedlnila. Za hostí vystúpil starosta Mgr. Štefan Rusnák, za cirkevný zbor Lučivná p. Badiar, za cirkevný zbor Mengusovce Ing. Ondrej Alexaj. Pozdraviť túto slávnosť prišiel i kazateľ Bratskej jednoty baptistov Ľubomír Pál a členovia speváckej skupiny BJB prispeli do programu.

Na mramorový kríž, ktorý bol postavený v minulom roku na cintoríne bola umiestnená čierna mramorová doska, na ktorej je zlatým písmom epitaf: „Bože darca života a náš milosrdný otec prijmi do svojho kráľovstva všetkých, čo na tomto posvätnom mieste očakávajú vzkriesenie. Milostivý otcе zahrň odpustením a láskou duše tých, ktorých si povolal k sebe uprostred vojnových hrôz.“ Ako o postavenie kríža tak i o inštalovanie pamätnej dosky sa zaslúžila p. Anna Koremová, s.č. 133. Obec prispela na pamätnú dosku sumou 350 €.

Urbariát

Činnosť urbárskeho spoločenstva sa v roku 2010 zamerala hlavne na obnovu lesa. Pred výsadbou stromčekov sa pripravili plochy čistením zbytkov a nežiaducich krovín v poraste Za jamami, Úboč a Nad jamkami. Tieto práce previedli svojpomocne v rámci odpracovania hodín na podiely ako aj brigádnicke za úhradu. Pri práci využili motorovú pílu a tri krovínorezy. V rámci dobrej spolupráce medzi zástupcami obce a urbáru dva krovínorezy zapožičala bezplatne obec. Na takto upravené plochy bolo zasadených 14 250 sadeníc. Zalesňovanie bolo prevedené dodávateľsky. Celkové náklady činili 5 272 €. Tentoraz výsadbe prišlo aj počasie, prišli dažde a stromčeky sa ujali.

Obvodný lesný úrad v Poprade ako príslušný orgán štátnej správy lesného hospodárstva vykonal v júli kontrolu zameranú na dodržiavanie osobitného harmonogramu obnovy lesa pre roky 2007-2009. Na základe vykonanej kontroly Obvodný lesný úrad vydal rozhodnutie, kde uložil dozalesňovať plochy, ktoré sa v roku 2009 podľa harmonogramu nezalesnili.

Ťažba dreva bola v tomto roku minimálna. Je to len náhodná ešte kalamitná a kôrovcová ťažba. Vyťažilo sa 45,61 m³ úžitkové dreva.

V tomto roku predstavenstvo urbáru bojovalo o prinavrátanie vlastníckych práv k pozemkom v k.ú. Štrbské Pleso.

Nakoľko prijmy do spoločenstva sú minimálne valné zhromaždenie odsúhlasilo, že v tomto roku sa posledný raz vyplatili dividendy na podiel. V ďalších rokoch sa budú vyplácať 3,00 € na 1 podiel tým členom, ktorý si to odpracujú.

Hasiči

V sobotu 15. mája sa uskutočnil 11. ročník hasičskej súťaže o Pohár starostu Obce Štôla. Do súťaží sa zapojilo 22 družstiev mužov a 6 družstiev žien a dorasteniek z blízkeho okolia i okresov Rimavská Sobota (Rimavské Brezovo), Liptovský Mikuláš (Ilánovo), Rožňava (Stratená) a Kežmarok (Spišské Hanušovce). Dá sa povedať, že počasie nám prialo i keď celý deň viseli ťažké mraky pršať začalo až po ukončení súťaží. Z mužov boli najrýchlejší chlapci zo Stratenej (s časom 17,39 s). Naším chlapcom sa nedarilo. Prvé družstvo mužov malo neplatný pokus a druhé družstvo obsadilo časom 19,50 s piate miesto. Nedarilo sa ani minuloročným víťazom mužom zo Spišskej Soboty – mali neplatný pokus. Zo žien boli najlepšie Šuňavčanky časom 23,14 s. V súťaži o najrýchlejšiu naberačku (súťažia 3-členné družstvá) boli najrýchlejší muži zo Spišskej Soboty časom 8,32 s. a opäť vyhrali ženy zo Šuňavy. Naši chlapci obsadili II., III. a VI. miesto.

Aktivita našich hasičov neutíchla ani počas letných dovolenkových dní. Na súťaži v Šuňave, kde bola rekordná účasť 45 družstiev zvíťazili naši chlapci do 35 rokov. Celkovo sa 1. družstvo mužov zúčastnilo 29 pretekov, kde sa im darilo lepšie ako v minulom roku. Dvakrát zvíťazili, trikrát obsadili 2. miesto, trikrát tretie a päťkrát štvrté miesto. Vo Východoslovenskej hasičskej lige skončili na 10. mieste. V tejto sezóne sa družstvo mužov zúčastnilo aj na 3 súťažiach v ČR.

Z rozpočtu obce bolo na činnosť DHZ vyčerpaných 3 158 €. Ďalšie finančné prostriedky potrebné hlavne na účasť na súťažiach v Českej republike získali členovia dobrovoľného hasičského zboru odpracovaním brigády na vojenskom cintoríne pri čistení náhrobných tabúl a kosení trávy.

V rámci ochrany pred požiarmi v jeseni previedli preventívne prehliadky v rodinných domoch.

Mimoriadne udalosti

Mimoriadne daždivý máj priniesol na východ Slovenska záplavy, ktoré nemajú obdobia. Hovorí sa o tisícročnej vode. Zo štvrtka na piatok (3.-4. mája) prudký dlhotrvajúci dážď vo Vysokých Tatrách naplnil až po okraj i náš Haganský potok. Našťastie zo svojich brehov vystúpil len pri chatách, kde bolo potrebné na vyčistenie od nánosov použiť i ťažkú techniku. Voda nenarobila škodu na majetku občanov.

Počasie

Nový rok sme privítali bez snehu za hmlistého počasia. Počas celej zimy bolo snehu málo a oteplenie sa striedalo s mrazmi. Veľká noc bola hneď na začiatku upršaného a chladného apríla. Daždivé počasie pokračuje až do polovice júna. Začiatok júla bol suchý a horúci s dennými teplotami okolo 30°C, v druhej polovici prišli búrky a daždivé dni, ale vytúženého ochladenia sme sa dočkali až na prelome júla a augusta, kedy sa ochladilo na 18°C a v noci poklesli teploty na 10°C. Netrvali však dlho. I v auguste sa striedali horúce letné dni s búrkami. Ochladenie prišlo v posledné augustové dni. Ranné teploty klesli na 5°C. A v prvý septembrový deň sa nám Tatry ukázali v plnej nádhere, celé biele. Prvý mráz prišiel už 7. septembra. Babie leto začalo 20.9.2010. November bol na toto ročné obdobie teplý. Ochladenie prišlo zo dňa na deň. V stredu 24. 11. sa ochladilo a teplota klesla pod nulu. Na Katarínu nám napadli prvé centimetre snehu. Týždeň pred Vianocami sme mali krásne zimné počasie, snehu 40 cm. Tesne pred Vianocami sa však oteplilo, prišiel dážď a daždivé boli i Vianoce. Pred koncom roka prišlo ochladenie, teploty sa pohybovali okolo -16 až -19°C a znovu nám nasnežilo.

Demografia

Zomreli: Milan Valek (s.č.21) , ktorý bol v rokoch 1990-1998 starostom obce. Oľga Jurikovičová (s.č. 39), Zuzana Jurčová (s.č. 71), Zuzana Švarcová (s.č. 1), Jozef Rusnák (s.č. 52), Pavol Jurčo (s.č. 67), Ján Rusnák (s.č. 19), Michal Jackanič (s.č. 73), Ján Kuzmík (s.č. 60).

Narodili sa – Matúš Pastrnák, syn Kataríny a Pavla Pastrnákových, Tomáš Koky, syn Angely a Róberta Kokyových. Vojtěch Lukáš Pospíšil syn Gabiky a Lukáša Pospíšilových , Matúš Medvec syn Kamily Fabiánovej a Miroslava Medveca, Veronika Juríková – dcéra Aleny a Dalibora Juríkových, Zara Murín – dcéra Ivany a Ľubomíra Murínových.

Štatistika

K 1.1.2010 bol prihlásených k trvalému pobytu	503 občanov
K trvalému pobytu sa prihlásilo	8 občanov
Z trvalého pobytu sa odhlásilo	7 občanov
Narodilo sa	7 občanov
Zomrelo	9 občanov
K 31.12.2010 je prihlásených k trvalému pobytu	502 občanov

Zapísala: Valeková Viera